

**КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

БАКАЛАВР

Кафедра мовної підготовки і комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

Михайло /Олександр КАЩЕНКО /
«_30_» 06 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ
"Основи академічного письма"**

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності
191	Архітектура та містобудування
	Назва освітньо-професійної програми
	Архітектура та містобудування

Розробник:

Лариса ДИКАРЕВА, к. філол. н., професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Лариса
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри технологій захисту
навколошнього середовища та охорони праці

протокол № 4 від «13» березня 2023 року

Завідувачка кафедри

Тетяна ПЕТРОВА
(підпис)

(Тетяна ПЕТРОВА)
(прізвище та ініціали)

Схвалено гарантом освітньої програми
«Архітектура та містобудування»

Гарант ОП

Лариса БРІДНЯ

(Лариса БРІДНЯ)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 8 від «30» 06. 2023 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ (БАКАЛАВРИ) НА 2023-2024 рр.

шифр	Бакалавр Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Форма навчання:				денна, заочна				Кількість індивідуальних робіт	Форма контролю	Семestr	Відмітка про погодження				
			Обсяг годин															
			Усього	аудиторних			Разом	у тому числі										
				Л	Лр	Пз		КП	КР	РГ	конр							
191	Архітектура та містобудування	3	90	90	20			10				1	Зал.	1				

Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є теорія і методологія підготовки якісних текстів для оприлюднення отриманих наукових результатів або проектів досліджень з подальшим застосуванням фінансування.

Мета дисципліни – вдосконалення академічної культури, практичних навичок усного й писемного мовлення студентів, необхідних для створення конкурентоздатних академічних текстів широкого профілю як невід'ємної частини системи компетенцій науковця або працівника сфери високотехнологічної індустрії.

Робоча програма містить витяг з навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має здобути студент, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок студента, роз'яснення деяких аспектів організації навчального процесу, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання. Абсолютну більшість позицій зі списку розміщено на Освітньому сайті КНУБА або ж за цією адресою містяться посилання на ці джерела та літературу в інтернеті. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідуваності занять.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Інтегральна Компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук
---	--

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сferах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПР01. ПР01. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПР03. Застосовувати теорії та методи фізикоматематичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурномістобудівних рішень.</p> <p>ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.</p> <p>ПР19. Організовувати презентації та обговорення проектів архітектурномістобудівного і ландшафтного середовища</p>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАКАЛАВРА

Тема 1. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу

План лекцій

Засади вищої освіти.

Університет: Університет від класичного до сучасного. Концепції класичного університету (Вільгельм Гумбольдт про дослідницький університет; Джон Генрі Ньюмен про ліберальний (інтелектуальний) університет).

Студент: нерозривність прав і обов'язків. Свобода вибору ВНЗ, спеціальності, вибіркових предметів, теми наукового дослідження і наукового керівника. Академічна мобільність.

Основний підхід, мета і завдання курсу: *Writing across the Curriculum (WAC) / Writing in the Disciplines (WID)* (Письмо в навчальному плані / Міжгалузеве письмо): мета – формування академічної культури, необхідних практичних навичок усної і писемної мови у студентів першого року, необхідних для успішного навчання та професійної діяльності.

Основні поняття курсу: Вища освіта. Університет. Академічна культура. Академічна добродетель. Академічна свобода. Інтелектуальна чесність. Інтелектуальна свобода. Інтелектуальна власність. Авторське право. Порушення академічної чесності. Кодекс честі. Етичні і правові норми. Моральні імперативи Академічне письмо. Усна і писемна мова. Науковий стиль. Культура мовлення. Комунікація. Дослідницька робота.

Бібліографія. Джерельна база. Цитування, цитата. Покликання. Бібліографічний стандарт. Бібліотечний каталог. Онлайн-каталоги. Бази даних. Бібліографічні менеджери.

Тема 2. Академічна культура в університеті: на прикладі американських вишів

План

Теоретичне питання: Цінності та цілі вищої освіти.

Практичне завдання: Перегляд серіалу «Беверлі-Хіллз 90210» (оригінальні серії, 1 сезон, 6 серія *Higher Education*) із подальшим обговоренням подій кінострічки у групі.

Тема 3. Академічна добродетель і її порушення. Кодекси честі

План лекції

Академічна культура, академічна добродетель. Академічна культура – етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов’язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Добродетель викладача та адміністрації як передумова добродетелі студента.

Академічна нечесність. Основні прояви академічної нечесності (*Academic Dishonesty*) = табу в академічному світі: plagiat, заборонена допомога (одержання чи надання допомоги на іспиті, заліку, контрольній роботі, яка забороняється викладачем); використання підручників, посібників, довідкової літератури під час будь-якої з форм контролю, якщо це не передбачено її умовами; списування та передавання своєї роботи для списування іншим; передача та одержання відповідей перед іспитом; використання підставної особи для відповіді, іспиту тощо.

Кодекси честі. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності («Моральний кодекс чи «корпоративні етичні програми» є збіркою моральних норм та настанов, що стимулюють прийняття певних рішень та виконання конкретних дій у стосунках з іншими людьми в рамках професійного середовища» (Герхард Зеха)).

Тема 4. Інтелектуальна власність і її порушення. Як формувати академічну культуру?

План лекції

Інтелектуальна власність. Авторське право. Відкритий доступ до знань.

Поняття інтелектуальної власності (як аналогу до матеріальної власності) від доби Просвітництва (Джон Локк: право творця літературного твору – це «його невід'ємне право, що виникає власне з природи творчої діяльності та існує незалежно від визнання його державною владою») до сьогодення. використанні роботи та її цитуванні; Берлінська декларація про відкритий доступ до наукових та гуманітарних знань (2003)).

Тема 5. Плагіат у масовій культурі

План

Теоретичне питання: Поняття plagiatu. Види plagiatu.

Практичне завдання (на вибір):

1. Рольова гра «Судовий процес над Led Zeppelin».

Підґрунтя: Улітку 2016 р. у Лос-Анжелесі відбувся судовий процес над британською рок-групою *Led Zeppelin*. Учасники гурту звинувачувалися в крадіжці мелодії американської групи *Spirit*, яка нібито стала вступом до легендарної композиції *Stairway to Heaven*. Суд присяжних відмовився визнати пісню plagiatом.

Студентам пропонується розіграти судове засідання і дійти власних висновків щодо оригінальності композиції *Stairway to Heaven*.

Або

2. Диспут на тему: «Межі допустимих запозичень у творчості (на прикладі кіномистецтва)»:

Студентам пропонується переглянути й порівняти кінострічки: «Коммандо» (реж. Марк Лестер, США, 1985) і «День Д» (реж. Михайло Пореченков, Катерина Побєдінська, Росія, 2008).

**Змістовний модуль 2.
УСНЕ Й ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ БАКАЛАВРА.
НАПИСАННЯ ТЕКСТУ**

*No tale is so good that it can't be spoiled in the telling
(Ніяка історія не є настільки доброю, щоб її не
можна було зіпсувати розповідаючи)* Приказка

Тема 6. Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст План

Науковий стиль. Стилі сучасної української мови (науковий, діловий, художній, публіцистичний, розмовний); сфера застосування, мета, мовні засоби.

Усне мовлення. Публічний виступ, презентація, доповідь: єдність форми і змісту; вербальна й невербальна складові (образність й виразність, аргументація, інтонація, міміка і жести).

Писемне мовлення. Основні жанри наукового мовлення: монографія, стаття, есе, дисертація, дипломна робота, курсова робота, підручник, посібник, реферат.

Підготовка й написання наукового тексту. Задум (на основі критичного опрацювання наявної літератури) – бачення проблеми (об'єкт дослідження) – пропозиція вирішення проблеми (гіпотеза) – означення предмету й інструментарію (методології) дослідження – розробка аргументації (на основі критичного опрацювання джерел) – побудова тексту. Вимоги оригінальності, чіткості, новизни.

Тема 7. Науковий стиль української мови: писемне мовлення План

Теоретичне питання: Основні характеристики наукового стилю мовлення.

Мовні засоби.

Практичне завдання (на вибір):

1. *Опановуємо науковий стиль через зіставлення.*

Необхідно написати твір на обрану тему у а) власне науковому стилі й б) науково-популярному підстилі. Для цього пропонується здійснити такі кроки:

Крок 1. Студент/ка самостійно обирає тему для твору. Необхідно, щоб ця тема знайшла відображення в підручнику (будь-якому); бажано, щоб вона відповідала спеціальності й таким чином була цікавою не лише студенту/ці, що її вибрал/ла, а й усій групі.

Крок 2. Студент/ка знаходить ще одне джерело інформації, де обрана ним/нею тема висвітлюється в науково-популярному стилі

Крок 3. Студент/ка зіставляє й аналізує розділ підручника й додаткове джерело інформації.

Крок 4. Студент/ка пише твір (твори) на обрану тему у двох стилях. Бажано, щоб твори були написані на аркуші формату А 4 так, щоб кожен твір займав половину сторінки і зіставлення було наочним.

Крок 5. Обговорення цих творів крізь призму специфіки наукового стилю під час заняття.

Або:

2. *Вчимося писати рецензію за зразком.*

Необхідно написати рецензію на один із розділів антології «Ідея університету». Для цього пропонується здійснити такі кроки:

Крок 1. Студент/ка ознайомлюється з антологією та читає один із її розділів за власним вибором.

Крок 2. Студент/ка знайомиться з рецензіями на антологію, опублікованими у престижних виданнях. Потрібно звернути увагу на структуру рецензій, логічність викладу думок:

Мінаков М. Культурна альтернатива університету / М. Мінаков // Український гуманітарний огляд. – К.: Критика, 2003. – Вип. 9. – С. 13–25.

Кислюк К. Recensio [Ідея Університету: Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. – Львів: Літопис, 2002. – 304 с.] / К. Кислюк // Схід-Захід: Історико-культурологічний збірник. – Харків; Київ:

Критика, 2005. – Вип. 7. Спеціальне видання: Університети та нації в Російській імперії. – С. 288–291.

Крок 3. Студент/ка пише власну рецензію на той розділ книги, який він/вона прочитав/ла з урахуванням проаналізованих рецензій.

***Тема 8. Науковий стиль української мови: усне мовлення* План**

Теоретичне питання: Вербалльні й невербалльні складові в усному науковому мовленні.

Практичне завдання (на вибір):

1. Здобуваємо навички публічного наукового виступу.

Рекомендовано такі теми наукових виступів (тривалість виступу макс. 5 хв.):

«Академічна добробачесність – вибір успішних професіоналів»;
«Плагіат у мистецтві» (див. Завдання для самостійної роботи);
«Структура і функції студентського самоврядування: досвід США»;
«Структура і функції студентського самоврядування: досвід України».

***Тема 9. Мова ділових паперів: мистецтво само презентації* План**

Теоретичне питання: Володіння мовою як запорука успішної дослідницької роботи та кар’єри.

Практичне завдання (на вибір):

1. Рольова гра: Здобуваємо навички написання резюме й мотиваційного листа.

Змістовний модуль 3.

РОБОТА З ДЖЕРЕЛАМИ. УКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Тема 10. Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук План лекції

Правила цитування й оформлення покликань.

Бібліографічний пошук.

Укладання бібліографії дослідницької роботи. Каталоги.

Тема 11. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання

План

Теоретичні питання:

- Правила цитування в науковому тексті (вітчизняний стандарт).
- Правила покликання в науковому тексті (вітчизняний стандарт).
- Міжнародні принципи цитування і покликання. Бібліографічні менеджери.

Практичне завдання:

Необхідно написати твір на тему «Призначення університету» обсягом 1 сторінка формату А4. У творі потрібно прочитувати щонайменше 3 джерела та зробити на них прикінцеві покликання.

На окремій сторінці формату А4 пропонується зробити ці ж покликання згідно одного (*на вибір, відповідно до спеціальності*) із міжнародних стандартів. Для полегшення роботи рекомендовано скористатися ресурсом *Cite This for Me* (Зацитуй це для мене), див. також *Додаток 3*.

Тема 12. Культура оформлення наукового тексту: укладання бібліографії

План

Теоретичне питання: Методологія бібліографічного пошуку, робота з каталогами.

Практичне завдання:

Потрібно укласти бібліографію до теми «Перспективи розвитку вищої освіти в Україні» з використанням алфавітних і систематичних бібліотечних каталогів. Список повинен містити щонайменше 10 позицій.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА ДО КУРСУ

ДЖЕРЕЛА

Американська асоціація університетських професорів // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21-22 листоп. 2016 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2016. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 257-258.

Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).

Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. – Харків: Права людини, 2018. – 32 с.

ПІДРУЧНИКИ, ПОСІВНИКИ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ

Авторське право для бібліотекарів: підручник / [Пер. з англ. О. Васильєва]. – К.: ТОВ «ІММ «ФРАКСІМ», 2015. – 196 с.

Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. / С.І. Гальченко, О.З. Силка. – Черкаси: АММО, 2015. – 93 с.

Семеног О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О.М. Семеног, О.Л. Фаст. – СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 220 с.

Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма: навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців / Т.В. Яхонтова. – 2-ге вид. – Львів: ПАІС, 2003. – 220 с.

Bailey S. Academic writing: a handbook for international students / S. Bailey. – 3rd ed. – London, New-York: Routledge, 2011. – 314 p.

Zobel J. Writing for Computer Science / J. Zobel. – 3rd ed. – London: Springer-Verlag London Ltd, 2014. – 285 p.

ЛІТЕРАТУРА

Абрамов Е.Г. Какой должна быть аннотация к научной статье / Е.Г. Абрамов // Научная периодика: проблемы и решения. – М., 2012. – Т. 2, № 3. – С. 4-6.

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету /Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – К.: Таксон, 2016. – 234 с.

Бейкер М. Дж. Написание обзора литературы / М. Дж. Бейкер // Terra Economicus (Пространство экономики). – Ростов-на-Дону, 2014. – № 3. – С. 65-86.

Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти / М. Бойченко // Філософська думка. – К., 2014. – № 5. – С. 110-122.

Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей / Н.М. Бойченко // Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. – К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. – № 1 (1). – С. 37-43.

Гуманенко О.О. Місце рецензії в історії наукової періодики / О.О. Гуманенко // Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації». – Львів, 2015. – Вип. 1 (50). – С.15-20.

Елин А.Л. Что нужно делать автору для успешного размещения его статей в научных журналах? / А.Л. Елин, Т.И. Калинська // Вестник новых медицинских технологий. – Тула, 2014. – № 1. – С. 105-110.

Євсєєва Г.П. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій / Г.П. Євсєєва, М.В. Савицький // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпропетровськ, 2014. – № 8. – С. 54-62.

Кульчицька О.О., Дойчик М.В. Академія як простір свободи / О.О. Кульчицька, М.В. Дойчик // Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика: матер. міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика» (м. Київ, 2930 квітня 2016 р.) / ГО «Інститут освітньої та молодіжної політики»; Наук.-навч. центр прикладної інформатики НАН України. – К.: ГО «ЮМП», 2016. – С. 12-17.

Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім.. О. О. Потебні / П.О. Селігей. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. – 627 с.

Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням) / І.О. Тихонкова // Наука України у світовому інформаційному просторі: [зб. наук. пр.] / НАН України. – К., 2015. – Вип. 11. – С. 100-106.

Томахів М.В. Англомовний науковий дискурс: сучасний стан та перспективи подальших досліджень / М.В. Томахів // Одеський лінгвістичний вісник. – Одеса, 2015. – № 5. – С. 154-157.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Академічне письмо та бібліографія - Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.

Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної добросередності у вищих навчальних закладах України. – Назва з екрану. – Режим доступу: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf.

Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. – Назва з екрану. – Режим доступу: http://nung.edu.ua/files/attachment_news/etic_codex.pdf.

Кодекс честі викладача державного вищого навчального закладу [Криворізький національний університет]. – Назва з екрану. – Режим доступу: ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc.

Кодекс честі Національного технічного університету України - КПІ. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>.

Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.бібліотекар.укр/.

Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.

Проект сприяння академічній добросередності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/> .

Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. – Режим доступу: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.

Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>. VAK.in.ua - Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. – Назва з екрану. – Режим доступу: vak.in.ua/.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Політика щодо академічної добросередності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на plagiat. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на plagiat.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання.

У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі студентів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується студентами у тій чи іншій формі, наведений вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність упродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань студента аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми,
- розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах.

Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. У цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку залікової сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності студентів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – заліку . Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час

семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий (заліковий) – 40 % семестрової оцінки.

Змістовний модуль 1. Формування академічної культури студента

Тема	Загальний обсяг годин	Лекції, години	Практичні, години	Самостійне опрацювання матеріалу
Тема 1. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу	8	2	0	6
Тема 2. Академічна культура в університеті: на прикладі американських вишів	8	2	0	6
Тема 3. Академічна добросесність і її порушення. Кодекси честі	6	2	0	4
Тема 4. Інтелектуальна власність і її порушення. Як формувати академічну культуру?	4	2	0	2

Тема 5. Плагіат у масовій культурі	4	0	2	2
Усього із залікового кредиту	30	8	2	20

Змістовний модуль 2. Усне й писемне мовлення.

Тема	Загальний обсяг годин	Лекції, години	Практичні, години	Самостійне опрацювання матеріалу
Тема 6. Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст	10	4	0	6
Тема 7. Науковий стиль української мови: писемне мовлення	8	2	0	6
Тема 8. Науковий стиль української мови: усне мовлення	6	2	0	4
Тема 9. Мова ділових паперів: мистецтво презентації	6	2	0	4
Усього із залікового кредиту	30	10	0	20

Змістовний модуль 3.

Робота з джерелами. Укладання бібліографії

Тема	Загальний обсяг годин	Лекції, години	Практичні, години	Самостійне опрацювання матеріалу
Тема 10. Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук	10	2	0	8

Тема 11. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання/	8	0	2	6
Тема 12. Культура оформлення наукового тексту: укладання бібліографії/ Культура оформлення наукового тексту: інформаційні технології на допомогу студенту	12	0	6	6
Усього із залікового кредиту	30	2	8	20

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання			Модульн	Сум
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	ий контроль (тестове завдання)	а
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. У цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Студент, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. У цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.